

Om könsstereotyper i reklam och skolan

Om könsstereotyper i reklam och skolan - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Del av 3 i Om könsstereotyper i reklam och skolan

Syfte – Synliggöra könsnormer i vardagen

Att eleverna får kännedom om de stereotyper som omger oss hela tiden, vad de kan bero på, samt hur eleverna förhåller sig till detta. Eleverna tränar även "vetenskapligt arbete" då upplägget liknar en formell uppsats med syfte, frågeställning, undersökning, resultatredovisning och slutdiskussion.

Planeringen i korthet – Film, reklamkataloger och statistik

Eleverna ser filmen *Tusen gånger starkare*, undersöker H&M-katalogen, en leksakskatalog, samt läser statistik från SCB för att undersöka och identifiera könsstereotyper och vad skillnader eventuellt kan leda till (lön, yrkesval och så vidare). Eleverna sammanställer iakttagelserna i ett längre arbete som till stor del genomförs tillsammans.

Lärarens reflektion om att synliggöra normer

Eleverna brukar inledningsvis säga "spelar väl ingen roll att det är skillnad mellan könen" och har svårt att förstå varför frågan är viktig. Därför gäller det att ha tålamod och låta de olika undersökningarna sjunka in i elevernas medvetande. I slutet brukar poletten ramla ned och då förstår de verkligen varför frågan är viktig och intressant att diskutera och lära sig mer om.

Upplägg till vetenskapligt skrivande

Genomför de bifogade lektionerna (längst ned) om *Tusen gånger starkare*, *H&M-katalogen* och *leksakskatalogen*. Diskutera och skriv tillsammans med eleverna. Använd gärna EPA (enskilt – parvis – alla). När detta är gjort introduceras en modell för "vetenskapligt skrivande" till exempel med:

- Syfte
- Frågeställningar
- Metod
- Undersökning/resultat
- Analys/diskussion

Eleverna får tillsammans fundera på vad syftet med lektionerna varit. Ett gemensamt syfte formuleras. Samma procedur upprepas med "frågeställningar" och "metoddelen". Där får eleverna alltså i efterhand tänka på och beskriva vad vi egentligen har gjort. Under rubriken "Undersökning" kopierar eleverna i den text som skrivits tidigare om filmen och alla observationer som gjorts i katalogerna. Där får de även göra ett urval vad gäller relevans. En del texter kanske passar bättre under "Analysen".

Hänvisa till källor

När eleverna sorterar sina texter passar vi även på att träna på att göra fotnoter och hänvisa till de olika källorna. Jag väljer att använda fotnoter, istället för att väva in hänvisningar i löpande text, då det är första gången eleverna gör detta. Det känns enklare helt enkelt.

Statistik från SCB

Vi tittar på olika statistiska uppgifter om kön: [Tid för obetalt arbete i hemmet](#), [Tid för omsorg av barn](#) och [Kvinnor, män och lön](#). Vi sammanfattar statistiken genom att skriva en gemensam text.

Analys och slutdiskussion

Nu får eleverna fria händer att resonera om alla iakttagelser. Till sin hjälp får de några frågeställningar. De kan använda text de skrivit tidigare och komplettera med nya tankar, eller skriva en helt ny text. Exempel på frågor:

1. **Sammanfatta** de iakttagelser vi gjort i filmen, leksakskatalogen, H&M samt SCB (en mening om varje del)

2. Fundera på vad skillnaderna kan leda till senare i livet vad gäller intressen, yrkesval, familjestruktur, möjligheter och begränsningar?
3. Egna erfarenheter vad gäller leksaker, kläder, skolan, hur det är i din omgivning?
4. Vad vill du jobba med? Vad kan det bero på?
5. Det finns skillnader mellan könen, men spelar det egentligen någon roll att tjejer blir "tjejiga" och killar "killiga"? Ja eller nej? MOTIVERA DITT SVAR
6. Vilka lösningar finns för att utjämna (oönskade) skillnader mellan könen?

Lgr 11 Kunskapskrav

Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika verk. Eleven drar då **väl** underbyggda slutsatser om hur verket har påverkats av det historiska och kulturella sammanhang som det har tillkommit i.

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklade** textbindning samt **väl** fungerande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer. Sammanställningarna innehåller **välutvecklade och nyanserade** beskrivningar och förklaringar, **välutvecklat** ämnesrelaterat språk samt **väl** fungerande struktur, citat och källhänvisningar.

Eleven kan samtala om och diskutera varierande ämnen genom att ställa frågor och framför åsikter med **välutvecklade och väl** underbyggda argument på ett sätt som **för samtalen och diskussionerna framåt och fördjupar eller breddar dem**.